

Lovforslaget, saaledes som det nu er kommet til os. Det hedder i § 5: „Det aarlige Regnskab gjenemgaaes af Sparekassens Revisorer, der ikke maa være Medlemmer af Bestyrelsen eller vælges af denne“. Der haves altsaa en Bestemmelse om, hvem der ikke maa vælge Revisorerne, men jeg tror ikke, at der i hele Lovforslaget findes nogen Bestemmelse om, hvem der skal vælge dem. For det Tilfælde, at denne Sag ikke gaar i Udvalg, hvad jeg ikke anser for nødvendigt, har jeg tilladt mig allerede nu at henlede Opmærksomheden paa denne Mangel, for at der kan raades Bod derpaa ved Ændringsforslag. Hvem jeg helst vil, der skal vælge disse Revisorer, skal jeg ikke udtale mig om, men det forekommer mig, at man kunde komme ud over Vanskeligheden derved, at man, hvor Sparekassen ligger i en Kjøbstad, lod Byraadet vælge Revisorerne, og at det blev Sogneraadet, der valgte dem ved Landsparokasser, der have deres Kontor i en Landkommune. Dette er som sagt kun en Antydning, og jeg haaber, at der kan raades Bod paa denne Mangel, uden at Sagen derfor behøver at henvises til et Udvalg.

C. Møller: Ja, mine Herrer, jeg staar i en noget særegen Stilling til denne Sag, saa jeg haaber, at man ikke vil have Noget imod, at jeg lægger Beslag paa Thingets Opmærksomhed et Døgn paa Sagens nuværende Standpunkt. Jeg kan jo ikke negte, at saaledes som Lovforslaget nu er vendt tilbage, er det i den Grad forandret, at det egentlig slet ikke er det samme Lovforslag, og da jeg i en Tid har været med at have Indflydelse paa, hvorledes det oprindelige Forslag blev til, følger jo deraf — man ser jo altid med aparte Dine paa sit Eget — at jeg tror, at Forslaget, saaledes som det forelaa oprindeligt baade fra Sparekassekommissionen og ogsaa, efter at det var kommet frem her i Thinget første Gang, var i en saadan Form, at det havde været ønskeligt og gavnligt, om man noget mere var bleven stående ved, hvad dette Lovforslag indeholdt. Sagen er jo den, mine Herrer, at Sparekasseforholdene i Danmark have antaget et Omfang og en Betydning, som vistnok kun saa andre Steder er Tilfældet, og at det egentlig nu er Laanekasser mere end det er Sparekasser, der ligger egentlig hele Sagens Pointe. Forsaavidt det kun vare Sparekasser alene, og Diemebet kun var at opsamle de mindre Summer, som Folk efterhaanden kunne opspare, vilde jo en hel anden Bestyrelse, en lettere Bestyrelse være tilstrækkelig, end naar man gaar over til, at det bliver Laanekasser, og at dette bliver Hovedsagen. Og det er Tilfældet næsten overalt; man har anstrengt sig af yderste Gode for at faae saa mange Penge ind i disse forskjellige Kasser, for at kunne laane saa mange Penge ud som muligt. Derfra er egentlig den Fare kommen frem, som man har

sporet mange forskellige Steder. Nu siger man fra deres Side, som ere Modstandere af Forslaget, saaledes som det forelaa tidligere: Ja, der er jo hidtil ikke taat Noget ved Sparekasserne, hvorfor skal man saa ikke lade dem beholde den Frihed, de fra først af have faaet. Nei, ganske vist, der er Ingen endnu, der har haft direkte Lab ved Sparekasserne, men det er min fuldkomne Overbevisning, efter hvad jeg har set paa meget nært Hold, at, dersom man til et givet Tidspunkt skulde have gjort Sparekassernes Status op, vilde der være kommet Lab; og der var altsaa den allerførste Grund til at træffe Forholdsregler, saa at Sigt kunde blive forebygget i Fremtiden. Det er jo navnlig i disse Ting, som ere nævnte af de foregaaende Talere, at man i det oprindelige Forslag havde fastsat Regler, som Sparekasserne skulde følge, for at de kunde faae de Begunstigelser, de nu nyde fra Statens Side. Disse Regler har man ganske skudt tilside og anset dem for aldeles unødvendige. Jeg for mit Vedkommende kan ikke se Andet end, at det havde været i allerhøieste Grad ønskeligt, om man havde bibeholdt dem, men at det, saaledes som Sagen nu staar, ikke lader sig gennemføre, er mig ganske klart. Jeg nævnte før, at naar alle Sparekasser ere gaaede over til mere at være Laanekasser end Sparekasser, er Bestyrelsen langt vanskeligere, og da Sparekassernes Antal er i Forhold til vort Lands Størrelse, jeg kan gjerne sige, overordenlig stort, over 400, kan deraf ses, at det ikke vil være saa let at finde Mand overalt i Landet, der have Gode og Dygtighed til at bestyre dem paa en tilfredsstillende Maade. Jeg har imidlertid slet intet Haab om, at Noget af, hvad der oprindeligt er foreslaaet, skulde blive sat ind igjen; det har jeg for længe siden opgivet. Jeg har haft og har endnu en Fornemmelse af, at jeg staar temmelig ene med mine Anskuelse om denne Sag ikke blot i dette Thing, men i det Hele i Rigsdagen, og jeg kan ikke se rettere, end at en væsentlig Grund dertil er, at Sparekassestyrelserne baade i dette og i det andet Thing ere meget stærkt repræsenterede, hvorimod Indskyderne ere meget lidt repræsenterede. Det kan ikke undgaaes, at dette maa have en særlig Indflydelse paa Sagen. Alle Deeltagere i Sparekassestyrelserne se jo hovedsagelig kun paa den Bestyrelse, hvori de selv have Del, og naar man mener, at den er tilfredsstillende, vil man naturligvis nødig underkaste sig Kontrol. Jeg kan overordenlig godt forstaa dette. Altsaa, Sagen staar saaledes, at ogsaa jeg skal, som den nu foreligger, være villig til at stemme for Loven, selv om der ikke skulde blive vedtaget nogen Forandring deri. Dog forekommer det mig rigtigt nok, at hvad det ærede 3die Medlem for 6te Kreds (L. Grifsen) bemærkede, er fuldkommen begrundet. Der staar kun i § 5, at Revisorerne ikke maa vælges af Bestyrelsen; men der er ikke noget